

NAGRADA ICOM SLOVENIJA 2022

Ljubljana, 19. oktober 2022

ICOM international council
of museums
mednarodni
muzejski svet
Slovenia / Slovenija

Nagrada ICOM Slovenija 2022

Na RAZPIS ZA NAGRADI ICOM SLOVENIJA ZA LETO 2022

»Za mednarodno mreženje slovenske muzejske misli in dela«
je do razpisanega datuma prispelo pet prijav.

ICOM Slovenija podeljuje dve nagradi:

NAGRADA ZA MEDNARODNO PREPOZNAVNE PROJEKTE:

Nagrada se podeljuje posameznikom, skupini ali organizacijam, ki z mednarodnim sodelovanjem, medinstitucionalnim povezovanjem, participativnostjo in vzajemnimi projekti na mednarodni ravni vzpostavljajo dialog in promovirajo razvoj in pomen muzejev kot institucij ter prinašajo nove ideje in prispevajo k razvoju zavesti.

NAGRADA ZA PROMOVIRANJE VSAKOLETNE IZBRANE ICOM-OVE TEME »MOČ MUZEJEV«

Nagrada se podeljuje posameznikom, skupini ali organizacijam, ki s pripravo razstav, projektov, dogodkov in prireditev na temo Mednarodnega muzejskega dne vzpodbujajo kreativni razmislek o razpisani temi in s tem odražajo aktualno in angažirano stanje muzejskih institucij v svetu.

Nagrada za delo na mednarodnem področju za projekt

Mednarodna skupinska razstava Onkraj meja / Beyond Borders

prejmeta: Maja Antončič; Center sodobnih umetnosti Celje in dr. Andreja Hribernik;
Koroška galerija likovnih umetnosti.

UTEMELJITEV:

Razstava *Onkraj meja / Beyond Borders* je bila postavljena med 28. septembrom in 5. decembrom 2021 v Centru sodobnih umetnosti v Celju, med 10. decembrom 2021 in 20. marcem 2022 pa v Koroški galeriji likovnih umetnosti v Slovenj Gradcu. Na razstavi sta kustosinji Maja Antončič in dr. Andreja Hribernik tematiko meje osvetlili skozi daljše časovno obdobje in kulturno različne kontekste v različnih geopolitičnih krajinah.

Projekt v resnici predstavlja dvojno razstavo, če ne kar dve razstavi, saj se je nabor umetniških pozicij umetnikov in umetniških del v okviru zaokroženega vsebinskega konteksta razstav v Slovenj Gradcu precej povečal. Razstava v Celju se je teme meje dotikala na način, da je v ospredje postavila osebne zgodbe in izkušnje posameznikov, razstava v Slovenj Gradcu pa se je posvetila globalnim problematikam meje na konkretnih primerih iz preteklosti in sedanjosti. Dela tridesetih avtorjev in umetniških kolektivov so na razstavi ponujala množico iztočnic in konkretnih umetniških projektov, ki predstavljajo različne razmisleke na temo meje. Na razstavi so se prepletale teme od epidemije covid-19, begunske krize v letu 2015, begunske tragike pri prečkanju Sredozemlja, zapiranja evropskih meja, gradnje zidu med Mehiko in ZDA, prehajanja meja med vojnami na področju nekdanje Jugoslavije, schengenske ureditve Evrope in druge.

Na razstavi so bila predstavljena dela zadnjih treh desetletij. Predstavljeni so bili umetniški projekti, razstave, interpretacije stanj na mejah, osebne zgodbe povezane z dogajanjem na mejah ter tudi konkretne alternativne rešitve. Razstavni projekt *Onkraj meja / Beyond Borders* je spodbujal k razmisleku o preteklosti, sedanjosti in tudi prihodnosti. Vključene vsebine predstavljajo aktualno stanje Slovenije, Evrope in sveta in opozarjajo na pomembnost družbenega vpliva na ustvarjanje politik ter kritičnost javnosti do rešitev, ki jih ponujajo aktualni odločevalci. Takšen je bil tudi obrazstavni program. Ob razstavi *Onkraj meja / Beyond Borders* je izšel tudi katalog z istim naslovom.

Maji Antončič iz Centra sodobnih umetnosti Celje in dr. Andreji Hribernik iz Koroške galerije likovnih umetnosti ICOM Slovenija podeli nagrado v kategoriji mednarodno prepoznavnih projektov.

Nagrado za promoviranje vsakoletne izbrane ICOM-ove teme za projekt

Narodna galerija, demenci prijazna točka

prejmejo avtorice projekta Živa Rogelj, Nataša Braunsberger in Kaja Cajhen;
Narodna galerija.

UTEMELJITEV:

Narodna galerija od leta 2021 organizira številne dejavnosti za prilagajanje muzejskih vsebin in programov osebam z demenco. Avtorji in izvajalci teh vsebin opravljajo pionirsko delo, s katerim je Narodna galerija, kot prva muzejska ustanova v Sloveniji pridobila naziv demenci prijazna točka. Naziv jim je uradno podelilo Združenje Spominčica – Alzheimer Slovenija. Njihovo delo je cenjeno tudi v mednarodnem merilu, kot primer dobre prakse se predstavljajo na mednarodnih konferencah in izobraževanjih ter sodelujejo v projektu Erasmus+ *ART vs DEMENTIA, Art therapy as an empathic tool to strengthen and maintain the cognitive, physical and relational skills of people with dementia*.

Projekt Narodna galerija, demenci prijazna točka povezuje številne partnerje, mnoge s področja zdravstva, ki so za delo z demencijami osebam usposobili muzejske delavce; sodelujejo z vodilnim slovenskim nevrologom za področje demence, prof. dr. Zvezdanom Pirtoškom, z društvom Sinapsa ter s slovenskim društvom za nevroznano, s katerim so priredili cikel predavanj in okroglih miz, kjer so predstavili križišča umetnosti z nevroznano, predvsem vlogo umetnosti pri oblikovanju možganov. Skupaj opozarjajo na eno največjih zdravstvenih, socialnih in finančnih težav sodobne družbe – demenco. V želji, da bi to ranljivo skupino enakovredno obravnavali v muzejskem okolju, so oblikovali program dela: ustvarjalne delavnice,

Alzheimer Café, strokovna predavanja in prilagojena vodstva.

Narodna galerija si je že pri vzpostavljanju projekta zastavila cilj, da bo delovala kot povezovalna ustanova, ki bo delila izkušnje in spoznanja s tega področja z drugimi muzejskimi delavci, s tem pa spodbujala vključevanje oseb z demenco v muzejske programe in tudi v programe drugih kulturnih institucij. Pripravili so strokovno srečanje za kustose pedagoge in mentorje likovnih delavnic, predstavili svoje delo strokovni javnosti na konferencah in kongresih.

Narodna galerija s programom demenca pomembno prispeva k širšemu razumevanju kulturne dediščine, nadgrajuje izobraževalno vlogo muzejev in ustvarja podporno okolje za skupnost ljudi, ki jim pešajo kognitivne sposobnosti, zato avtoricam projekta Narodna galerija, demenci prijazna točka, Živi Rogelj, Nataši Braunsberger in Kaji Cajhen, ICOM Slovenija podeli nagrado v kategoriji promoviranje vsakoletne izbrane ICOM-ove teme, za leto 2022, za izbrano temo »Moč muzejev«.

